

### 3. søndag i fasten, den 7. marts 2021

#### Salmer

##### Dannemare kirke kl. 9.30:

675 Gud, vi er i gode hænder

29 Spænd over os dit himmelsejl

##### Vestenskov kirke kl. 11.00 med barnedåb

675 Gud, vi er i gode hænder

41 Lille Guds barn

29 Spænd over os dit himmelsejl

*Prædikant: Henrik Gade Jensen*

Vi er i fastetiden og teksterne handler om dæmoner.

Dæmoner kan sætte sig i et menneske, så vi ikke er, som vi burde være. Langt op i tiden talte man om en dæmon, der havde taget bolig i personen.

Jeg er i tvivl om, hvor vidt det er fornuftigt at bruge udtrykket en "dæmon".

På den ene side er det jo illustrativt til at beskrive en psykisk eller psykiatrisk sygdom eller voldsomme traumatiske lidelser som om en dæmon havde overtaget i personen. Ligesom med somatiske sygdomme hvor vi kan tale om en virus der trænger ind i kroppen. Men det psykiske er sværere at diagnosticere og sætte navn på.

På den anden side er det forkert at kalde det djævelskab. Der findes ikke "dæmoner" i den forstand, at de som nisser eller trolde kan flytte ind i mennesker og fordreje personligheden.

Og dog kan den religiøse sprogbrug være rigtig og vigtig. Man kan godt sige, at der findes dæmoner, som vi hver for sig må kæmpe med. Og som vi kan tabe og vinde overfor. Hver har sin dæmon at kæmpe med.

X

Vi kender alle mennesker, fra vores familie eller bekendtskabskreds, som vi synes har overgivet deres liv til en afhængighed.

Og som vi ikke formår at frigøre fra des afhængighed, fra deres dæmoner.

Alkohol kan en være sådan dæmon, som dulmer nerverne, men som ødelægger menneskelivet, når det indtages hver dag, i store mængder.

Det kan også være narkotika, som stadig er et stort problem i Danmark, mange dør af det, også her på Lolland. Og mange tjener penge på det og stimulerer afhængigheden. Det er virkelig en dæmon, både for den enkelte stofmisbruger, og for samfundet.

I dag er der enighed om, at rygning ødelægger helbredet, og det er vel også en form for afhængighed, som det er svært at aflægge sig.

En ny djævel har vist sig i form af de mange muligheder for at spille på internettet. Ludomani kan ødelægge familieøkonomien. Jeg er forbavset over at se de mange reklamer i TV med lukrative tilbud, hvor man får et stort beløb forærende fra starten. Men det ender altid med at kølhale brugeren.

X

Det skal siges, at aldrig er det spørgsmål om enten-eller.

Der er intet galt i at få en fredagsbajer og nyde en smøg eller pibe tobak, og visse stoffer kan måske også indtages i kontrollable mængder, jeg ved det ikke.

Det er et spørgsmål om måde, om mængden. Og ikke om alt eller intet.

Mådehold er en vigtig klassisk dyd, aldrig alt eller intet, altid om måden, hvor meget eller hvor lidt.

X

Men dæmonerne lurker i afhængigheden. Når vi mister vores selvstændighed, bliver slave af vores last.

Vi kender vist alle mennesker, som vi ikke kan nå ind til, fordi dæmonerne blokerer. Afvænningen er svær, mentalt og fysisk.

x

Det siges også tydeligt i dagens tekst.

Vi skal ikke tro, at vi HELT kan udrydde det onde, fordrive dæmonerne. For hvis vi uddriver én og tror, at nu er den klaret, flytter der 7 nye ind.

Når en uren ånd er drevet ud af mennesket, flakker den hvileløst omkring, mens dens hus er fejlet og prydet og nu erklæres fri for dæmoner. Så kommer den urene ånd tilbage med syv nye og gør det hele meget værre.

Det betyder: vi skal ikke tro, at vi kan være rene og helt fri fra det onde.

Vi skal regne med onde, det dæmoniske, og det afgørende er beherskelsen, doseringen, måden.

Min farfar var Indre Missionsk præst og i hans præstegård måtte der ikke spilles kort. Det var syndigt.

Og jeg elsker at spille kort, og opfatter det som en harmløs og skøn beskæftigelse. Jeg har 4 gamle klassekammerater, hvor vi stadig mødes og spiller Whist.

Men min farfar kom fra Jylland, Han Herred, der hvor Hans Kirks "Fiskerne" foregik, og som barn har han som barn set mænd spille gården væk. Drikkeri afstedkom faktisk alverdens ulykker dengang. I den situation kunne det være på sin plads, ikke som jeg at appellere til mådehold, men til et totalt forbud. Det er historien taget i betragtning måske forståeligt og rigtigt.

Til gengæld røg min farfar pibe altid, min eneste erindring om ham er de mange ulækre, snadrede piber der lå på hans bord. Og lugten af røg.

Se, det ville jeg fordømme som en last og dæmoni!

Det samme gjaldt min far, hvor der i hans hus var så tilrøget, så al tøj skulle til vask, når vi kom hjem.

Hver tid har sin djævla.

Derfor er det så godt, at vi her i kirken starter vores trosbekendelse med at forsage djævelen og vi beder i Fadervor om at "fri os fra det onde". Ikke fordi det onde helt kan udryddes, tværtimod, vi er syndige mennesker

Men fordi vi skal vide, at det onde er i verden, det er i os selv, i vores afhængigheder og laster og dårlige vaner, det er mellem os ved at vi ikke kan gøre alt det gode vi gerne vil og det er i verden ved at ressourcerne ikke altid har den rigelighed, som vi måtte ønske.

Og så findes det også ondskab i ren og pur form, i den onde vilje eller hensigt, i vold og drab og bagtalelse, selvom det måske også her i mange tilfælde kan tolkes som "blot" udtryk for at man keder sig, mistrives, føler sig udgrænset, set ned på.

Det onde, dæmonien, har mange ansigter, og det vigtige er, at vi er klar over, at den findes.

*Det er blandt folk et gammelt ord:*

*Hver djævel har sin tid.*

*Men vist er det, enhver har tabt,  
som gik mod Gud i strid. (Grundtvig)*

AMEN